

Élie — Nimewo Kat

Esklavaj

Jeff Pippenger

2023-10-01

Temwayaj Eli a kòmanse lè li fè konnen pa t ap gen lapli, eksepte sou pawòl li, pandan twa zan e demi.

Eli, Tichbit la, ki te soti nan mitan moun Galaad yo, di Akab: Menm jan Seyè a, Bondye pèp Izrayèl la, vivan, li menm devan ki mwen kanpe a, pa pral gen ni lawouze ni lapli pandan ane sa yo, eksepte selon pawòl mwen. 1 Wa 17:1.

Twa zan edmi sa yo reprezante istwa Tiyatir depi 538 rive 1798. An 1798, nan fen peryòd sechrès la, Eli rele Akab sou mòn Kamèl. Mesaj premye zanj lan te anonse lè jijman Bondye a nan 22 oktòb 1844. Mesaj premye zanj lan te kòmandman Akab te resevwa pou rele tout pèp Izrayèl la sou mòn Kamèl.

Epi sa, lè Akab wè Eli, Akab di li: Èske se ou menm k ap twouble Izrayèl la? Li reponn: Se pa mwen ki twouble Izrayèl la; men se ou menm ak kay papa ou, paske nou te abandone kòmandman Senyè a, epi ou te swiv Baal yo. Koulye a, voye fè rasanble tout Izrayèl vin jwenn mwen sou mòn Kamèl, ansanm ak katsansenkant pwofèt Baal yo, ak katsan pwofèt Achera yo, ki manje sou tab Jezabèl la. Se konsa Akab voye chèche tout pitit Izrayèl yo, epi li rasanble pwofèt yo sou mòn Kamèl. Eli pwoche bò kote tout pèp la, li di: Jiska ki lè n ap ezite ant de opinyon? Si Senyè a se Bondye, swiv li; men si se Baal, swiv li. E pèp la pa t reponn li yon sèl mo. 1 Wa 18:17–21.

Tout Israèl fut rassemblé au Carmel au temps d'Élie, ce qui, à son tour, représentait l'histoire de William Miller, lorsque les trois Églises du chapitre trois de l'Apocalypse furent réunies ensemble. L'Église qui, au commencement, s'était enfuie au désert en 538 pour échapper à la persécution de Jézabel, telle qu'elle est représentée par l'Église de Thyatire, sortit du désert comme la génération qui devait être mise en présence du message d'Élie, représenté par William Miller. La bête de la terre ouvrit alors sa bouche et engloutit le flot de persécution qui avait été envoyé contre elle pendant mille deux cent soixante ans.

Epi tè a te ede fanm nan; tè a louvri bouch li, epi li vale desann gwo dlo dragon an te voye soti nan bouch li. Revelasyon 12:16.

Nan pwofesi, “pawòl yon nasyon” se aksyon otorite lejislatif ak jidisyè li yo; e an 1789 Etazini te etabli dokiman diven ki se Konstitisyon Etazini an, konsa li te pwoteje dwa ak libète ki te nesèsè pou bay pwoteksyon kont pèsekisyon ni wa Ewòp yo ni legliz Katolik apostata.

«Lè nasyon an pale, se aksyon otorite lejislatif ak jidisyè li yo.» The Great Controversy, 443.

An 1789, jis anvan kòmansman wòl pwofetik Etazini kòm sizyèm wayòm pwofesi Bib la te kòmanse, li te pale tankou yon Ti Mouton; men, nan lwa dimanch lan, li pral pale tankou yon

dragon.

Epi m te wè yon lòt bèt k ap monte soti nan tè a; li te gen de kòn tankou yon ti mouton, epi li te pale tankou yon dragon. Revelasyon 13:11.

Kòmansman ak finisman bèt ki soti sou tè a make pa fason li pale. An 1798, Akab rele tout pèp Izrayèl la sou mòn Kamèl, kote Eli pral prezante yon tès pou pwouve devan tout moun k ap gade si Bondye Ebre yo oswa bondye Jezabèl la se vrè Bondye a. Jezabèl te gen katsan senkant pwofèt Baal ak katsan pwofèt Achera yo. Fo bondye Baal la te yon divinite gason, epi fo bondye Astarté a te yon divinite fi.

De fo pwofèt sa yo reprezante konbinezon legliz ak leta, paske nan pwofesi, lè yo prezante yon gason ak yon fanm ansanm, fanm nan reprezante yon legliz epi gason an reprezante leta. Eli te an minorite, uit san senkant kont youn, lè li te konfwonte konbinezon enpi legliz ak leta a, jan sa te reprezante pa fo divinite fi ak gason yo, epi tou pa maryaj Akab ak Jezabèl la. Ilistasyon Akab ak Jezabèl sou legliz ak leta a reprezante koripsyon kòn Repiblikanis la, epi Baal ak Ashtaròt yo reprezante koripsyon kòn Pwotestan an.

Pwoblèm nan se te pwotestasyon Eli te leve kont relijyon kòwonpi ki reprezante pa Tiyatir nan chapit de liv Revelasyon an. Eli te reprezante yon Pwotestan, paske sèl definisyon yon Pwotestan se yon moun ki pwoteste kont Wòm. Pwotestasyon Eli a reprezante yon pwotestasyon kont konbinezon legliz ak leta, ki reyalize pa alyans enpi ki fèt ant yon leta kòwonpi ak yon legliz kòwonpi.

Sepandan, mwen gen kèk bagay kont ou, paske ou kite fanm sa a, Jezabèl, ki rele tèt li yon pwofètès, anseye epi sedui sèvitè m yo pou yo fè fònikasyon, epi pou yo manje bagay yo te ofri bay zidòl. E mwen te ba li tan pou l repanti de fònikasyon li; men li pa t repanti. Gade, m ap jete li sou yon kabann, epi moun k ap fè adiltè avè l yo nan yon gwo tribilasyon, si yo pa repanti de zèv yo. Revelasyon 2:20–22.

Manje reprezante mesaj ou aksepte a, epi yon mesaj yo ofri bay zidòl yo reprezante doktrin Katolisism lan, senbòl menm adorasyon zidòl ki abominab la. Pèp Bondye a nan Mwayennaj Fènwa yo te rive aksepte anpil nan doktrin payen Katolisism lan, e sitou adorasyon solèy la.

Fònikasyon se yon relasyon ki pa legal e, nan sans pwofetik, li reprezante menm esans sa Konstitisyon an entèdi a: konbinezon legliz ak leta. Akab te nan yon relasyon ki pa legal ak Jezabèl, paske antanke wa Izrayèl li pa t dwe marye ak yon prensès payèn. Jezi te idantifye Jan Batis kòm Eli, e Jan tou te konfwonte menm relasyon ki pa sen sa a lè li te reprimande Ewòd poutèt li te marye ak Ewodyas, madanm frè li.

Paske Ewòd te fè arete Jan, li te mare l, epi li te mete l nan prizon poutèt Ewodyas, madanm Filip, frè li. Paske Jan te di li: Li pa legal pou ou genyen li. Matye 14:3, 4.

Konfwontasyon Eli ak Akab ak Jezabèl la te prefigire konfwontasyon Jan ak Ewòd ak Ewodyad, paske toude relasyon sa yo te reprezante yon relasyon ilegal ant legliz ak leta. Ansanm yo reprezante mesaj Eli a nan san karannkat mil yo, ki ap konfwonte papote a (Jezabèl ak Ewodyad),

dis wa yo ki reprezante Nasyonzini an (Akab ak Ewòd), ak Etazini ki reprezante fo pwofèt la (fo pwofèt Kamel yo ak Salome, pitit fi Ewodyad la).

Kad pwofetik ki sou Kamèl la gen ladan l defans Eli fè pou Konstitisyon Etazini yo, ki tabli kòm prensip separasyon ant legliz ak Leta.

Epi sa, lè Akab wè Eli, Akab di li: Èske se ou menm k ap twouble Izrayèl? E li reponn: Se pa mwen ki twouble Izrayèl; men se ou menm ak kay papa ou, paske nou vire do bay kòmandman Seyè a, epi ou te swiv Baalim yo. 1 Wa 18:17, 18.

Konstitisyon an te etabli ke de kòn Repiblikanis ak Pwotestantis yo t ap toujou rete separe youn ak lòt. Men, Revelasyon an idantifye ke lè Etazini, finalman, pale tankou yon dragon, li pral fè sa lè legliz apostata Etazini yo pran kontwòl epi mete tèt yo ansanm ak gouvènman apostata a.

“Men, ki sa ki ‘imaj bèt la’? epi kijan li dwe fòme? Se bèt ki gen de kòn nan ki fè imaj la, e li se yon imaj pou bèt la. Yo rele li tou yon imaj bèt la. Donk, pou nou konnen kijan imaj la ye ak kijan li dwe fòme, nou dwe etidye karakteristik bèt la menm nan—papote a.

«Lè legliz premye tan an te vin kòwonpi paske li te vire do bay senplisite levanjil la epi li te aksepte rit ak koutim payen yo, li te pèdi Lespri ak pouvwa Bondye; epi, pou l te ka kontwòle konsyans pèp la, li te chèche sipò pouvwa sivil la. Rezilta a se te papote a, yon legliz ki te kontwòle pouvwa leta a epi ki te sèvi avè l pou avanse pwòp objektif pa li, espesyalman pou pini “erezi.” Pou Etazini fòme yon imaj bèt la, fòk pouvwa relijye a kontwòle gouvènman sivil la nan yon tèl mezi, otorite leta a tou va sèvi pa legliz la pou reyalize pwòp objektif pa li yo.»
The Great Controversy, 443.

Eli sou mòn Kamèl te reprezante travay Milerit yo, e Milerit yo te etabli kòm vrè pwofèt la an kontrast ak sila yo ki te fèk sòti anba enfluyans Katolik la, men ki, atravè rejè yo te fè limyè premye zanj lan, te chwazi retounen Wòm. Konsa, mesaj dezyèm zanj lan nan prentan 1844 la te genyen ladan l idantifikasyon denominasyon pwotestan yo kòm pitit fi Babilòn yo, epi Milerit yo kòm vrè kòn pwotestan an.

Lè Bondye te fè ansyen Izrayèl soti anba esklavaj peyi Lejip epi pase yo nan dlo Lanmè Wouj la, Li te kòmanse yon pwosesis eprèw pwogresif ki te kòmanse ak eprèw laman selès la.

“Se limyè akimile tan pase yo k ap klere sou nou. Dosye sou bliye pèp Izrayèl la te konsève pou enstriksyon nou. Nan epòk sa a, Bondye lonje men Li pou rasanble bò kote Li yon pèp ki soti nan tout nasyon, fanmi, ak lang. Nan mouvman avènman an, Li te aji pou eritaj Li, menm jan Li te aji pou Izrayelit yo lè Li t ap mennen yo soti Lejip. Nan gwo desepsyon ane 1844 la, lafwa pèp Li a te pase anba eprèw menm jan ak lafwa Ebre yo bò Lanmè Wouj la.”
Testimonies, volim 8, 115, 116.

Desepsyon 22 Oktòb 1844 la mennen nan konpreyansyon tanp sen ki nan syèl la, ki ansuit te prezante tès Saba a menm jan tès laman nan te vin premye a nan yon seri dis tès pou Izrayèl tan lontan an.

“Nou te santi yon lespri lapriyè ki pa t òdinè. Epi pandan nou t ap priye, Sentespri a desann sou nou. Nou te ranpli ak anpil kè kontan. Talè konsa, mwen te pèdi tout sans bagay tè sa yo, e mwen te anlope nan yon vizyon glwa Bondye. Mwen wè yon zanj k ap vole byen vit vin jwenn mwen. Li prese pote mwen soti sou tè a pou mennen m nan Vil Sen an. Nan vil la mwen wè yon tanp, kote mwen antre. Mwen pase pa yon pòt anvan mwen rive devan premye rido a. Yo leve rido sa a, epi mwen antre nan kote ki apa a. La a mwen wè lotèl lansan an, gwo chandelye ki gen sèt lanp yo, ak tab kote pen pwopozisyon an te ye a. Apre mwen fin gade glwa kote ki apa a, Jezi leve dezyèm rido a, epi mwen antre nan Sen Sen yo.”

Lè Pwotestan yo te sòti nan Mwayennaj Fènwa yo an 1798 e liv Danyèl la te desele, sizyèm wayòm pwofesi biblik la, bèt tè ki gen de kòn nan nan Revelasyon trèz la, te kòmanse mach li atravè listwa pwofetik. Pwotestantis te fonde sou dokiman sakre yo rele Bib Sen an, e Repiblikanis

te fonde sou dokiman sakre yo rele Konstitisyon an. Bondye te fè legliz Li a nan dezè a soti nan Mwayennaj Fènwa yo, men menm jan sa te ye ak ansyen Izrayèl pandan peryòd esklavaj peyi Lejip la, kòmandman jou Saba a te bliye. Menm jan Izrayèl te travèse Lanmè Wouj la sou wout li pou al resevwa lalwa a nan Sinayi, Izrayèl modèn nan te travèse Atlantik la sou wout li pou rive 22 oktòb 1844, kote lalwa a t ap revele yon lòt fwa ankò. Senyè a te yon lòt fwa ankò ap leve yon pèp ki t ap vin depozitè lalwa Li a, depozitè revelasyon pwofetik Li yo, e ki t ap pote manto Pwotestantis la. Yo te bay ansyen Izrayèl de tab Dis Kòmandman yo kòm senbòl travay yo pou yo te depozitè lalwa Li a, e yo te bay Izrayèl modèn nan de tab Abakik yo kòm senbòl travay li antanke depozitè Pawòl pwofetik Li a.

Izrayèl modèn te dwe pote toude seri de tablèt yo, pandan li t ap prezante twazyèm mesaj zanj lan bay mond lan, ki se mesaj sa a ke moun ki pote manto Pwotestantis la ap pwoklame. Pwotestantis ki te sòti nan Mwayennaj Fènwa yo te lè sa a enkonplè, menm jan ak ansyen Izrayèl lè yo t ap travèse Lanmè Wouj la. Pwotestantis te deklare deviz la: Labib e Labib sèlman, men li te gen yon konpreyansyon enkonplè de Pawòl Bondye a, akòz plizyè syèk kote li te manje doktrin payen Legliz Katolik Women an (bagay yo te ofri bay zidòl). Bondye te tabli pou yon vrè Pwotestan ta reprezante tout Pawòl Bondye a, jan sa senbolize pa “lalwa ak pwofèt yo,” de seri de tablèt yo ki reprezante ni travay pèp Bondye a ni karaktè Bondye. Travay premye zanj lan te pou pwodui yon pèp vrèman Pwotestan ki t ap alafwa depozitè lalwa Li a ak Pawòl pwofetik Li a.

“Bondye rele legliz Li a nan tan sa a, menm jan Li te rele Izrayèl tan lontan an, pou l kanpe kòm yon limyè sou tè a. Pa mwayen gwo lam pwisan verite a, mesaj premye, dezyèm, ak twazyèm zanj yo, Li separe yo ak legliz yo ansanm ak mond lan, pou mennen yo nan yon pwoksimite sakre avèk Li menm. Li fè yo tounen depozitè lwa Li a, e Li konfye yo gwo verite pwofesi yo pou tan sa a. Menm jan ak pawòl sakre yo ki te konfye Izrayèl tan lontan an, sa yo se yon depo sakre ki dwe kominike bay mond lan. Twa zanj nan Revelasyon 14 yo reprezante pèp ki aksepte limyè mesaj Bondye yo epi ki soti kòm ajan Li pou fè avètisman an sonnen toutpatou sou tout latè.” Testimonies, volim 5, 455.

Avètisman sa a, ke moun yo ki idantifye kòm depozitè de seri de tab yo dwe pwoklame, se kont resevwa mak Katolis la. Pwotestasyon sa a se kont relasyon ilegal ant Akab ak Jezabèl la, e li te reprezante pa Eli sou Mòn Kamèl. Don de tab wòch yo sou Mòn Sinayi te prefigire don de tab twal Abakik yo nan istwa 1842 rive 1849. De tab Abakik yo se senbòl relasyon alyans ki genyen ant Bondye ak pèp Pwotestan Li a. Rejte tab sa yo ta menm bagay ak ansyen Izrayèl ki te rejte lalwa Bondye a.

Millerit yo te antre nan Kote ki Pi Sen an e yo te resevwa limyè sou Saba a, men pwosesis eprèy la pa t ankò fini. An menm tan an, kòn Repiblikenis la t ap pwogrese atravè menm istwa sa a. E toude kòn yo t ap rive nan yon etap enpòtan nan mach yo ansanm an 1863.

Mesaj Eli Miller la te pwodui yon pwosesis pirifikasyon pwogresif ak objektif entansyonèl pou etabli kòn Pwotestan an, epi nan menm istwa sa a, kòn Repibliken an te angaje nan yon pwosesis pwogresif devlopman politik. Toude kòn yo sou menm bèt ki soti sou tè a; kidonk, yo dwe avanse annamoni atravè tout istwa bèt ki soti sou tè a.

Premye karakteristik pwofetik kòn Repiblikan an nan bèt tè a se te aksyon pou mete Konstitisyon an an aplikasyon pa mwayen pawòl an 1789. An 1798, (tan lafen an lè liv Danyèl la te desegele), bèt tè a t ap pale pou premye fwa kòm sizyèm wayòm pwofesi bibliki la. Ane 1798 la te kòmansman Etazini kòm sizyèm wayòm pwofesi bibliki la, epi pawòl ki te pwononse nan kòmansman istwa bèt tè a an 1798 la t ap sèvi kòm tip dènve fwa sizyèm wayòm nan t ap pale, e tan sa a reprezante kòm vwa dragon an. Lè nou konsidere lwa kòn Repiblikan an te pase Ozetazini an 1798, nou ta dwe atann nou wè yon tipifikasyon lwa yo pral pase an koneksyon avèk lwa dimanch lan lè Etazini pral pale tankou yon dragon. Pandan n ap konsidere kat lwa sa yo ki vin apre yo, mande tèt ou si kat lwa ki te pase an 1798 yo pote siyati pwofetik Alfa ak Omega.

An 1798, Etazini te adopte plizyè lwa enpòtan yo te konnen sou non Alien and Sedition Acts. Lwa sa yo te fòme yon seri kat lwa Kongrè a, ki te anba kontwòl Federalists yo, te vote, epi Prezidan John Adams, dezyèm prezidan Etazini an e ansyen vis-prezidan George Washington, te siyen pou yo vin lwa.

Lwa Natiralizasyon an: Lwa sa a te pwolonje kondisyon rezidans pou imigran yo vin sitwayen Etazini soti nan 5 ane pou rive 14 ane. Li te vize sitou limite enfluyans imigran ki te fèk rive yo, ki souvan te aliyen ak pati opozisyon an, Demokratik-Repiblikan yo.

Lwa sou Zanmi Etranje yo: Lwa sa a te bay prezidan an otorizasyon pou depòte moun ki pa sitwayen yo, si yo te konsidere yo kòm yon menas pou sekirite Etazini pandan tan lapè. Li te pèmèt prezidan an arete epi depòte nenpòt moun ki pa sitwayen li te konsidere kòm danjere.

Lwa sou Lènmi Etranje yo: Lwa sa a te prevwa arestasyon, detansyon, ak depòtasyon sitwayen ki soti nan peyi ki te an lagè ak Etazini. Li te adopte kòm yon mezi prekasyon nan klima tansyon ki te make fen ane 1790 yo.

Lwa sou Sedisyon an: Sa a se lwa ki plis bay kontwovès nan mitan Lwa sou Etranje yo ak sou Sedisyon an. Li te fè li tounen yon zak kriminèl pou pibliye ekriti ki “fo, eskandalè, ak mechan” kont gouvènman an oswa kont otorite li yo, avèk entansyon pou difame yo oswa fè yo tonbe nan mepri piblik. Moun ki t ap kritike lwa sa a te wè ladan l yon atak dirèk kont libète lapawòl ak libète laprès.

Lwa sou Etranje ak Sedisyon yo te trè kontwovèsyal e yo te lakòz yon opozisyon enpòtan nan men Demokratik-Repiblikan yo, ki te kwè lwa sa yo vyole dwa fondamantal Konstitisyonèl yo epi yo te vize pati politik pa yo a. Yo te plede ke lwa sa yo te yon vyolasyon Premye Amannman an, ki pwoteje libète lapawòl ak laprès. Finalman, lwa sa yo te jwe yon wòl nan eleksyon 1800 la, lè Thomas Jefferson ak Demokratik-Repiblikan yo te genyen prezidans lan ak Kongrè a, sa ki te mennen nan anilasyon Lwa sou Sedisyon an.

Pati Demokratik-Repiblikan an te kwè ke lwa sa yo te vyole dwa fondamantal Konstitisyon an garanti, epi yo te kwè tou ke lwa sa yo t ap vize pati politik opozisyon an. Sa pa gen enpòtans si lwa sa yo te anile oswa si yo te vin ekspire pita; Alfa ak Omega a montre fen an pa mwayen kòmansman an. Nan istwa kote lwa sa yo te adopte oswa te “pale” yo vin tounen lwa, Pati Federalis la te jwenn opozisyon nan men yon pati yo te rele Demokrat-Repiblikan. Evolisyon Pati

Demokrat-Repiblikan an, finalman, pwodui Pati Repiblikan an. Yon pati politik ki te sitou rasanble sou baz yon pozisyon kont esklavaj.

Istoryen yo idantifye lane 1863 kòm pwen santral menm lagè sivil la, yon lagè ki te chita sou kestyon esklavaj la. Ane 1863 se tou yon makè pwofetik pou nouvo potdrapo kòn Pwotestan an, ki lè sa a te rejte premye pwofesi tan zanj yo te bay Miller la (pwofesi “sèt fwa” ki soti nan Levitik ventisiz). Èske sa ta ka yon senp konyensidans dèske pwofesi sèt fwa yo jis rive baze sou lwa esklavaj yo ki tabli nan chapit anvan an nan Levitik? “Madichon” ki idantifye pa “sèt fwa” yo se te pwomès ke si lwa alyans ki nan chapit vennsenk la ta dezobeyi, pèp Izrayèl la t ap fini istwa li lè li ta retounen nan esklavaj kote yo te sòti a lè li te kòmanse vwayaj li nan Lanmè Wouj la.

Depi 1798 rive 1863, pati politik ki te rele Pati Demokratik-Repiblikan an te pase nan yon seri pirifikasyon oswa soukous. Depi 1798 pou pi devan, epi sitou depi 11 dawout 1840 pou rive nan 1863, mouvman Millerit la te pase nan yon seri pirifikasyon ak soukous.

Pati Demokratik-Repiblikan an, ki te youn nan premye pati politik Ozetazini, pa t transfòme dirèkteman nan Pati Repiblikan modèn nan jan li egziste jodi a. Olye de sa, li te pase atravè yon seri chanjman ak divizyon sou tan, e finalman sa te mennen nan fòmasyon plizyè pati politik diferan anvan aparisyon Pati Repiblikan an.

Pati Demokratik-Repiblikan an, ki souvan asosye ak Thomas Jefferson ak James Madison, te fonde nan fen 18yèm syèk la kòm yon repons kont Pati Federalis la. Demokratik-Repiblikan yo te favorize yon entèpretasyon estrik Konstitisyon an, dwa eta yo, ak enterè agrè yo.

Sepandan, rive nan ane 1820 yo, Pati Demokratik-Repiblikan an te kòmanse fann dapre liy rejyonal ak ideyolojik. Prensipal separasyon an te fèt pandan Era of Good Feelings (1817–1825), lè te gen yon mank opozisyon solid kont prezidans James Monroe. Peryòd trankilite politik sa a te kontribye nan deklin Pati Demokratik-Repiblikan an. Finalman, pati a te divize an plizyè faksyon epi li te evolye pou vin gwoup politik sa yo:

Pati Demokratik: Disip Andrew Jackson yo, ki te vin setyèm prezidan an an 1829, te fòme Pati Demokratik la. Demokrat Jacksonyen yo te sipòte yon branch egzekitif ki fò, ekspansyon vè lwès, ak yon dwa pou vote ki pi laj pou gason blan yo.

Pati Repiblikan Nasyonal la: Pati sa a te parèt kòm yon repons fas ak prezidans Andrew Jackson, epi pita li te fusionnen ak lòt faksyon anti-Jackson pou vin tounen Pati Whig la. An jeneral, Repiblikan Nasyonal yo te plis favorab anvè yon gouvènman federal ki fò ak devlopman ekonomik.

Pati Anti-Masonryen an: Se te yon pati politik ki te dire yon ti tan, ki te parèt nan ane 1820 yo, sitou kòm repons a enkyetid konsènan enfluyans fratènite Masonik la ki t ap aji an sekre. Li te absòbe kèk ansyen Demokrat-Repiblikan.

Pati Whig la: Fòme nan ane 1830 yo, Whig yo te gen ladan ansyen Repiblikan Nasyonal yo, Anti-Mason yo, ak lòt gwoup opozisyon. Yo te karakterize pa opozisyon yo anvè politik Jacksonyen yo, sipò yo pou yon gouvènman federal solid, ak pwomosyon devlopman endistriyèl

ak ekonomik.

Pati Repibliken modèn nan te fonde nan ane 1850 yo kòm yon repons dirèk ak tansyon seksyonèl k ap ogmante sou kestyon esklavaj la. Li te atire ansyen manm pati Whig la, Demokrat ki te kont esklavaj, manm mouvman Free Soil la, ansanm ak lòt moun ki te opoze ak ekspansyon esklavaj nan nouvo teritwa yo. Premye kandida prezidansyèl Repibliken an, John C. Fremont, te patisipe nan eleksyon 1856 la, epi premye kandida pati a ki te reyisi, Abraham Lincoln, te eli an 1860. Konsa, Pati Repibliken an te parèt apa de tradisyon Demokratik-Repibliken an epi li te suiv yon trajektwa distenk nan istwa politik ameriken an.

Rive nan ane 1860, pati Repibliken an te eli premye prezidan li. Li te baze sou yon kowalisyon pati politik ki te opoze ak esklavaj. An 1863, Pwoklamasyon Emansipasyon an te “pale” esklavaj pou fè l disparèt. An 1863, kòn repibliken an, ki nan epòk sa a te reprezante pa pati Repibliken an, te “pale” esklavaj pou fè l disparèt, pandan kòn pwotestan an te sispann yon mouvman epi li te vin Legliz Advantis Setyèm Jou a. Mouvman Milerit yo te fini legalman e ofisyèlman nan mwa me 1863, epi nan ane sa a, sèman Moyiz la, pwofesi esklavaj la, te rejte. Moun ki gen zòrèy, se pou l tandè.

Nan pwèn sa a, li ta ka itil pou bay yon kout apèsi sou “sèman Moyiz la” jan pwofèt Danyèl rele l la.

Wi, tout Izrayèl te vyole lalwa ou a, menm lè yo te detounen yo pou yo pa t obeyi vwa ou; se poutèt sa madichon an vide sou nou, ansanm ak sèman ki ekri nan lalwa Moyiz, sèvitè Bondye a, paske nou te peche kont li. Danyèl 9:11.

William Miller, ki te jwenn direksyon nan men Gabriel ak lòt zanj pandan l t ap etidye Pawòl Bondye a, te premye mennen sou “sèt tan yo” nan Levitik vennsis. Temwayaj Miller la se ke, nan etid li te fè sou Labib la, li te kòmanse nan liv Jenèz; se poutèt sa li klèman te rive nan Levitik lontan anvan li te rive sou de mil twasan ane yo nan Danyèl chapit uit, vèsè katòz. Li te sèvi sèlman ak Labib la ak yon konkòdans Cruden.

Konkòdans Cruden an pa gen okenn referans ak mo ebre oswa grèk yo ki te apre sa tradui nan anglè Bib Wa Jak la. Miller te konsidere “kontèks” pasaj li t ap etidye a pou gide konpreyansyon li sou yon mo oswa yon pasaj nan Ekriti yo. Lè li rive nan konpreyansyon li sou “sèt tan yo”, li trè senp pou wè ke kontèks “sèt tan yo” nan chapit vennsis Levitik la se chapit vennsenk.

Chapit vennsenk lan esplike repo tè a, Jibile a, ak règ sou esklavaj. Règ ki nan chapit vennsenk yo fè pati “lalwa Moyiz, sèvitè Bondye a”, ki pwodui yon benediksyon si yo obeyi li, epi yon “madichon” si yo dezobeyi li. Nan chapit vennsis la, madichon “sèt fwa” a egal ak de mil senksan ven ane, epi li prezante nan kontèks ki klè sou règ konsènan repo tè a ak prensip esklavaj yo. Nan chapit vennsis la, pinisyon an rele “kontestasyon alyans mwen an.”

Lè sa a, m ap mache kont nou menm tou, e m ap pini nou sèt fwa ankò poutèt peche nou yo. E m ap fè yon nepe vini sou nou, ki va tire vanjans pou kont akò mwen an; epi lè nou rasanble anndan vil nou yo, m ap voye epidemi nan mitan nou; e y ap lage nou nan men lènmi an. Levitik 26:24, 25.

Nan kontèks la, “alyans” Bondye gen yon “kont” pou li a se ta alyans ki te deja site nan chapit vennsenk la. Pinisyon “sèt fwa” a rele “kont” “alyans” Bondye a, epi “madichon” ki tache avè l la se ke Izrayèl t ap “lage nan men lènmi yo”; epi yon fwa yo rive nan peyi lènmi yo, (jan sa te rive Danyèl), Izrayèl t ap vin esklav lènmi yo.

Lè Moyiz te ekri Levitik vennsis, ansyen Izrayèl te fèk delivre anba esklavaj peyi Lejip, e prensip esklavaj ki reprezante nan chapit vennsenk la t ap pote swa yon benediksyon swa yon madichon. Ansyen Izrayèl pa t janm pratike règ Jibile a, e finalman ni wayòm nò a ni wayòm sid la te gaye pou “sèt fwa,” an akonplisman sa Danyèl te rele “madichon Moyiz la.”

Relasyon alyans ki te egziste ant Bondye ak Izrayèl la, ki te kòmanse ak esklavaj yo ann Ejip, te fini ak esklavaj yo anba Lasiri ak Babilòn. “Sèt fwa” kont wayòm nò a te fini an 1798, epi “sèt fwa” kont wayòm sid la te fini an 1844. Pwen depa pou de peryòd sèt fwa sa yo make nan Ezayi chapit sèt, avèk yon pwofesi sou swasantsenk ane Ezayi te pwoklame bay wa Akaz nan Jida an 742 av. J.-K.

Paske tèt peyi Siri se Damas, e tèt Damas se Rezen; epi anndan swasantsenk ane, Efrayim ap kraze pou l pa tounen yon pèp ankò. E tèt Efrayim se Samari, e tèt Samari se pitit gason Remalya. Si nou pa kwè, se sèten nou p ap rete fèm. Ezayi 7:8, 9.

Ésaïe avait indiqué que « d’ici » soixante-cinq ans à partir du moment où la prophétie fut énoncée en 742 av. J.-C., le royaume du nord serait brisé. Dix-neuf ans plus tard, en 723 av. J.-C., le royaume du nord d’Israël fut emmené en captivité par le roi d’Assyrie, et quarante-six ans plus tard, le roi de Babylone emmena le royaume du sud de Juda en captivité en 677 av. J.-C. La prophétie des soixante-cinq ans produit six jalons historiques. Le premier est 742 av. J.-C., lorsque la prédiction est énoncée. Dix-neuf ans plus tard, en 723 av. J.-C., le royaume du nord fut emmené en captivité par les Assyriens. Quarante-six ans plus tard, en 677 av. J.-C., le royaume du sud fut emmené en captivité par les Babyloniens. Les premiers deux mille cinq cent vingt ans, qui commencèrent en 723 av. J.-C., s’achevèrent ensuite en 1798. Puis, en 1844, les deux mille cinq cent vingt ans qui commencèrent en 677 av. J.-C. arrivèrent à leur terme. À partir de 1844, la prédiction se prolongea de dix-neuf ans jusqu’en 1863 afin d’achever toute la structure prophétique, car lorsque l’Alpha et l’Oméga marquèrent dix-neuf ans pour commencer la structure prophétique, il devait y avoir dix-neuf ans pour en atteindre la fin.

Ansyen Izrayèl te delivre anba esklavaj Ejip, e poutèt dezobeyisans, ni wayòm nò a ni wayòm sid la te retounen nan esklavaj. Pwofesi yo depase istwa pwofetik ansyen Izrayèl literal la pou rive sou Izrayèl esprityèl modèn nan, e konsa, tèm tout repè pwofetik yo se esklavaj.

Pwofesi ki nan Ezayi sèt la te prezante bay wa mechan Akaz pa Ezayi an 742 av. J.-K., lè yo t ap idantifye yon lagè sivil ki t apral pete ant nò a ak sid la. Wayòm sid Akaz la te peyi bèl pouvwa literal ansyen Izrayèl la. An 1798, peyi bèl pouvwa esprityèl la nan pwofesi Bib la te kòmanse dirije kòm sizyèm wayòm pwofesi Bib la. Lè sèt tan yo kont peyi bèl pouvwa literal la te fini an 1844, te gen, menm jan sa te ye nan listwa wa Akaz la, yon lagè sivil ki t apral pete. Rive an 1844, boulvèsman pati politik yo ki t ap kraze epi fòm alyans te prèske fin tabli nèt an de klas tandans politik. Konsènan esklavaj, Demokrat yo te an favè esklavaj epi Repibliken yo te kont esklavaj.

Soti 1798 rive nan kòmansman lagè sivil la an 1860, pwosesis devlopman de klas pati politik yo te fin tabli.

Akaz te reprezante peyi glwa literal la, e poutèt sa li te yon tip peyi glwa espiyèl la. Istwa Akaz la se yon tip istwa pwofetik kote pwofesi a te pwoklame an 742 av. J.-K., e konsa li tipifye istwa kote pwofesi a te fini. Nan istwa kòmansman an, wayòm nò a, ki te gen dis branch fanmi, te separe ak de lòt branch fanmi yo kòm yon pwotestasyon kont gouvènman divinman etabli de branch fanmi sid yo. Dis branch fanmi nò yo te fòme yon konfederasyon avèk Siri, sa ki tipifye alyans ant konfederasyon sid la ak yon pouvwa ki reprezante senbolikman pa Siri.

Rezime sa a ap montre ke sèt tan yo nan Levitik vennsizyèm chapit la se yon pwomès alyans ki tabli swa yon benediksyon pou obeyisans, swa “madichon” esklavaj la pou dezobeyisans. Wayòm nò a ak wayòm sid la te kòmanse ansanm kòm yon sèl nasyon ki te delivre soti nan esklavaj, sèlman pou yo te delivre tounen nan esklavaj nan fen pa yo chak.

Swasannsenk senk ane swasannsenk lannen bann profesyon lesklavaj sa yo te rive nan bout yo avèk Izrayèl espiyèl la nan peyi espiyèl gloriye a, egzakteman nan mitan menm yon lagè sivil ant nò a ak sid la. Advèsè yo nan lagè sivil la se te yon wayòm ki te fòme yon konfederasyon epi ki te separe tèt li ak gouvènman Bondye te tabli a, ki te chita nan wayòm opoze a.

Depi 1798 pou rive jouk lagè sivil la, yo te fè kòn Repiblikanis la pase nan yon pwosesis ki te pwodui de klas advèsè politik ki reprezante de bò kesyon esklavaj la. Advèsè ki te pou esklavaj yo, ki t ap chèche kontinye pratik esklavaj la, te pèdi batay la.

Depi 1798 rive jouk nan lagè sivil la, kòn Pwotestantis la te pase atravè yon pwosesis ki te pwodui de klas advèsè relijye ki reprezante de bò kesyon esklavaj la. Advèsè ki te an favè esklavaj yo, ki t ap chèche kontinye konpreyansyon orijinal pwofesi sou esklavaj la, te pèdi batay la.

An 1863, kòn Repiblikenis la te reyisi rejte pratik esklavaj la.

An 1863, kòn Pwotestantis la te reyisi rejte pwofesi esklavaj la.

En agissant ainsi, ils ont rejeté l'œuvre de Miller, l'Élie pour son temps. Ce faisant, ils ont aussi rejeté « le serment de Moïse », la pierre de fondation pour leur temps. Moïse et Élie furent alors rejetés, pour ne revenir que le 11 septembre 2001.

Alfa ak Omega, bèl lengwis la, te anrejistre siyati diven Li atravè tout pwofesi tan an nan “sèman Moyiz la” ke Li menm te pwoklame antanke Palmoni, Mèveye Moun ki Konte a. Si nou pa kwè, sètènman nou p ap tabli.